

Horten kommune
Postboks 10
3191 HORTEN

Trondheim, 19.06.2018

Deres ref.:
18011094 Andreas Støle

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2018/2568

Saksbehandler:
Hepsø, Marit

Tildeling av tilskudd - Omsorgsboliger i massivtre og fossilfri byggeplass

Det vises til deres søknad om tilskudd av 15.02.2018 med referansenummer 18S85205. Det er søkt om et tilskudd på kr 1 180 250. Miljødirektoratet gir med dette et tilsagn om senere utbetaling av tilskudd på kr 1 180 000. Tiltaket som gis tilsagn om tilskudd er "Omsorgsboliger i massivtre og fossilfri byggeplass".

Beskrivelse av tiltaket:

"Horten kommune skal oppføre 8 stk samlokalisert leiligheter i massivtre ved Bakkeåsen, Åsgårdstrand. Boligene bygges for unge personer med utviklingshemning, BTA ca 1200 m2. Behovet for boliger for denne brukergruppen er stor. Byggeplassen skal være fossilfri.

Kommunen er fremoverlent og har høye ambisjoner for å ta i bruk klimavennlige løsninger for å nå lavutslippssamfunnet. Det viktigste for prosjektet er at boligene skal ha et godt inneklima og være gode å bo i. Derfor har mulighetsstudien for boligene blitt utarbeidet i dialog med husbanken og representanter fra brukergruppen, disse vil være inkludert videre i prosjektet.

Dette blir det første prosjektet i regi av Horten kommune hvor en tar i bruk massivtre og setter krav til fossilfri byggeplass. "

BAKGRUNN

Miljødirektoratet mottok 355 søknader til tilskuddsordningen "Klimasats - støtte til klimasatsing i kommunene" i 2018. Søknadene hadde et samlet søknadsbeløp på totalt 318 millioner kroner. Rammen for tildeling er 147 millioner i 2018. Dette betyr at flere klimatiltak ikke får støtte, og at noen får mindre enn omsøkt.

Formålet med ordningen er å bidra til reduksjon av klimagasser og omstilling til lavutslippssamfunnet. Miljødirektoratet har vurdert søknadene i henhold til tildelingskriteriene og prioriteringskriteriene. Ved prioritering av søknadene har vi vektlagt:

- Potensial for utslippsreduksjon
- Grad av innovasjon i omstilling til lavutslippssamfunnet
- Overføringsverdi og spredningspotensial

- Realistisk budsjett for kostnader, og plan for gjennomføring og framdrift
- Ambisjoner for klimagassreduksjon utover minimumskrav i lover og forskrifter
- Andre effekter av tiltaket, positive og negative
- At tiltaket ikke er berettiget støtte fra andre statlige ordninger

MILJØDIREKTORATETS VURDERING

Miljødirektoratet har mottatt søknader om støtte til klimavennlige bygg for 77,5 millioner kroner, inkludert noe støtte til klimatiltak på anleggsplasser. Potensialet for å kutte klimagassutslipp og realisere lavutslippssamfunnet er betydelig i byggesektoren. Vi har prioritert å støtte de byggsøknadene som har størst potensial for utslippsreduksjon på kort sikt, og/eller potensial til å bidra til lavutslippssamfunnet på lengre sikt. Vi har valgt ut de byggeprosjektene som fremstår som særlig innovative og ambisiøse, ved at de tar i bruk klimavennlige løsninger som er mer ambisiøse enn dagens krav og praksis, og gir vesentlige muligheter for utslippskutt. Vi har også prioritert prosjekter som har en målrettet strategi for å ta i bruk klimavennlige løsninger i bygg innenfor flere tema eller i flere deler av byggeprosessen - for eksempel både i valg av byggematerialer, tekniske systemer, energiløsninger og transport knyttet til bygget, ved oppføring og drift. Innenfor dette prioriterer vi å gi økonomisk støtte til klimavennlig materialbruk i prosjektene.

Horten kommune har søkt om 1 180 250 kr til klimatiltak i forbindelse med bygging av nye omsorgsboliger. Midlene skal blant annet gå til merkostnader for å prosjektere og bygge i massivtre.

Prosjektet fremstår som helhetlig med klimaambisjoner på flere tema, og ambisiøst ut over dagens regelverk og praksis. Økt bruk av tre i bygg kan være et positivt klimatiltak, forutsatt at det benyttes i et betydelig volum, hvor det erstatter mer klimabelastende materialer, som betong eller stål. Prosjektet vil bidra til lavere klimagassbelastning i det nye bygget, samtidig som det kan bidra til å øke kompetansen om prosjektering og oppføring av bygg i tre og andre klimavennlige materialer.

Det er positivt at Horten kommune også vil sette krav til fossilfri anleggsplass.

Miljødirektoratet vil støtte merkostnader ved klimavennlig materialbruk og utslippsfrie løsninger, eventuelt kombinert med fossilfrie løsninger, på byggeplassen med inntil kr 1,18 mill, som utgjør 75% av de oppgitte merkostnadene.

Det er en forutsetning for støtten at kommunen opprettholder høyt ambisjonsnivå for klimatiltakene i byggene, slik som beskrevet i søknaden. Støtten fra Klimasats skal dekke merkostnader ved å benytte mer klimavennlige materialer enn det som ellers ville blitt benyttet. Klimanytten og merkostnaden ved klimavennlig materialbruk skal beregnes, og vi forutsetter at kommunen prioriterer de mest kostnadseffektive klimatiltakene.

RAPPORTERINGSKRAV OG UTBETALING

Utbetaling skjer senere, på grunnlag av innsendt regnskap og rapport.

Rapportering for Klimasats-midlene skjer i elektronisk søknadssenter. Logg på med samme bruker som leverte søknaden. Det er mulig å legge inn rapport så snart regnskapet er klart, selv om dette er før rapporteringsfristen.

Regnskapet for merkostnader ved klimavennlige valg skal være bekreftet av økonomisjef eller tilsvarende, kommunerevisjon eller ekstern revisor. Når samlet tilsagn er over 1 million kroner skal sluttregnskapet i sluttrapporten være bekreftet av revisor. Dersom egeninnsats oppført i søknaden omfatter kommunal arbeidstid kan tiden regnskapsføres med inntil kr 500 kr/time.

Utbetaling i 2020 og senere er med forbehold om Stortingets bevilgning.

Som del av rapporteringen ber vi om:

- Dokumentasjon av beregnet klimagassreduksjon av tiltaket, i www.klimagassregnskap.no eller andre etablerte metoder eller standarder.
- Dokumentasjon av beregnede merkostnader for klimatiltakene, i forhold til alternative materialvalg i bygget og løsninger på byggeplassen, eller i forhold til et referansebygg av tilsvarende standard.

FRIST FOR Å AKSEPTERE TILSAGNET

Frist for å akseptere tilsagnet er 1. oktober 2018. Tilsagnet aksepteres i søknadssenteret. Logg inn med samme bruker som leverte søknaden.

Denne avgjørelsen er ikke et enkeltvedtak og kan dermed ikke påklages, jmfør forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og b, jmfør fjerde ledd.

OPPFORDRING: ETTERSPOØR UTSLIPPSFRI BYGGEPLASS

Miljødirektoratet mener teknologien er moden for å etterspørre klimavennlige bygge- og anleggsplasser. Miljødirektoratet oppfordrer kommunene til å etterspørre reduksjon av klimagasser fra aktivitetene på byggeplassen, først og fremst alternativer som gir en varig endring på byggeplassen. Det vil si å ta i bruk utslippsfrie maskiner og løsninger på el og hydrogen, eller biogass. Bruk av biodiesel gir ikke varige endringer i maskinparken. Dersom biodiesel skal brukes på en byggeplass bør dette fortrinnsvis være avansert biodrivstoff, laget av avfallsstoffer.

OPPFORDRING: UNNGÅ KLIMASKADELIG HFK

Varmepumpeanlegg og kjøle- og fryseanlegg, inkludert luftkondisjoneringsanlegg, bør planlegges slik at det er minst mulig behov for å bruke de sterke klimagassene i HFK-gruppen (hydrofluorkarbon) som kuldemedium. HFK-gassene vil bli strengere regulert framover, de vil bli dyrere og det vil bli mindre tilgang på gassene. Det finnes en rekke alternativer, som CO₂, ammoniakk eller hydrokarboner. Fjernkjøleanlegg er også et alternativ. Se faktaark med praktisk og teknisk informasjon om alternative kuldemedier: <http://www.miljodirektoratet.no/no/Tjenester-og-verktoy/Veileder/EU-forordningen-om-fluorholdige-klimagasser/Naturlige-kuldemedier-pa-nye-omrader/>

INFORMASJON: GRØNT LÅN FRA KOMMUNALBANKEN

Kommunalbanken tilbyr lån med rabatterte rente til kommuner som vil velge klimavennlige løsninger, såkalt "Grønt lån". Prosjekter som har fått støtte fra Klimasats kvalifiserer automatisk til Grønt lån. Søkere med tilsagn fra Enova eller Klimasats må likevel fylle ut et enkelt søknadsskjema for Grønt lån. Se mer på <http://www.kommunalbanken.no/no/utlån/grønne-lån>

VEILEDNING FRA DIFI FOR MILJØVENNLIGE ANSKAFFELSER AV BYGG

Vi oppfordrer til å bruke Direktoratet for IKT og forvaltning (Difi) sin nye Kriterieveiviser: <https://kriterieveiviseren.difi.no/> Veiviseren inneholder kvalitetssikrede forslag til miljøkrav og kriterier som innkjøperen kan bruke i anskaffelsen av et bygg (totalentreprise/prosjektering). Vil du være pilot for bruk av kriterieveiviseren og få veiledning fra Difi? Ta kontakt med Difi på bae@difi.no

Følgende rapportering er en forutsetning for tilsagnet om tilskudd:

Leveres	Beskrivelse	Frist
Delrapport	Delrapport med bekreftet regnskap	01.08.2019
Sluttrapport	Sluttrapport med revisorbekreftet regnskap	01.08.2020

Beløpet vil utbetales innenfor følgende plan:

Planlagt utbetalt	Beskrivelse	Beløp
201910	Første delutbetaling av tilskudd	500 000
202010	Andre delutbetaling av tilskudd	680 000

Tilsagnet er gyldig til 01.10.2020. Dersom rapportering som vist over ikke overholdes, bortfaller tilsagnet om tilskudd, og tilsagnsbeløpet vil da omdisponeres til andre formål.

Dersom forutsetningene for gjennomføring av tiltaket endres vesentlig eller bortfaller (teknisk/faglig, økonomisk eller framdriftsmessig), skal Miljødirektoratet underrettes umiddelbart.

Det gjøres oppmerksom på at Miljødirektoratet og/eller Riksrevisjonen med hjemmel i bevilgningsreglementet kan iverksette kontroll av om tilskuddet er benyttet i samsvar med forutsetningene.

Vi gjør videre oppmerksom på at Miljødirektoratet helt eller delvis kan kreve et eventuelt utbetalt tilskudd tilbakebetalt dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller at forutsetningene for tilsagnet bortfaller.

Regnskapsbilag knyttet til gjennomføringen av tiltaket skal oppbevares i minst 10 år, eller i henhold til regnskapsloven, dersom din virksomhet er underlagt denne.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Herdis Laupsa
seksjonsleder

Marit Hepsø
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi:
Fylkesmannen i Vestfold

. . .